

Розділ перший ПОМАХ КРИЛ МЕТЕЛИКА

Насправді колишньому Тоніному комроти не так було потрібно бачити свого сина, як знати, що він десь існує. Цікаво, що саме у тисяча дев'ятсот п'ятдесятому у письменника Рея Бредбері виникне ідея викласти в оповіданні «Гуркіт грому» Ефект метелика. І отой непереборний і такий легенький помах крил метелика невдовзі скерує глибше пізнання відставним майором свого єдиного спадкоємця. Ну а поки він знає лише його ім'я — Антон.

Коли Тоня почала зустрічатися з Дмитром Степановичем, своїм колишнім комроти, той нарешті зумів дати волю почуттям, що застрягли в його серці при погляді на вагітну снайперку (свою коханку,

можна було б сказати — пепеже¹, якби не той факт, що зблизились вони вже після фронту) ще з пізньої осені сорок шостого.

Зі своєю акторкою Дмитро розлучився, але так і не сказав Тоні чому. І причина була зовсім не в тім, що вона сфальшувала особисті дані, зменшивши собі віку в новому паспорті. Причина була саме в тому, що вона не могла мати дітей, а Тоня не просто могла, а вже й мала спільного з ним нащадка.

Спочатку Дмитро сумнівався саме щодо себе, а відтак не поспішав з'ясовувати правду у лікарів — вже краще жити у відомчому будинку на Липках, аніж деінде. Та й, погодьтеся, якщо вже він бездітний, то чого йти від дружини — відомої акторки, котра має різні преференції? Тож коли він побачив вагітну Тоню на порозі «акторської» квартири — єдине, що зупинило його від того, аби її розцілувати і залишити при собі, — це те, що житло ніяким чином його не стосувалося. А квартирне питання стояло у повоєнному Києві напрочуд гостро. І він усвідомлював, що забирати вагітну любку немає куди.

А відтак як экс-майору враз закортіло розлучитися, коли він зрозумів, що зовсім не бездітний, то мусив знайти вагомий привід, аби на партзборах на новій роботі його не засудили за руйнування

---

¹ Похідно-польова жона.

радянської сім'ї. Бездоганну репутацію він беріг як зіницю ока. І ось, будь ласка — така нагода... Фальшування документів у Радянському Союзі каралося суворо. А якщо написати доноса куди слід... Так би мовити, наголосити на антирадянській поведінці дружини своєї, відомої актриси, котра як той пус-тоцвіт, що не дає плоду...

...Кхе-кхе...

Щось він відволікся. Поринув у спогади. Однак часу в нього було замало. Дмитро Степанович ще мусив дописати доповідь на партзбори до приходу Тоні, а вона вже скоро мала прийти. Його пташка, поранена, підбита... А втім, вона, попри все, таки пробачила його. І Дмитро Степанович, що мав неабиякий нюх, розумів, що до цієї індульгенції він аніяким чином не причетний. Усе це — завдяки Тоніному чоловікові. Він відчував, що шлюб її не склався, хоча вона стоїчно про це мовчала, одягаючи панчохи, блузку, спідницю, усе своє причандалля після «чаювання» у нього. Так тривало вже два роки.

* * *

Звісно, Тоня не відразу почала приходити до свого колишнього комроти. Спочатку було кілька зустрічей, котрі молода жінка вперто не воліла називати побаченнями. Кілька коротких, але дуже добрим спланованих зустрічей. Дмитро Степанович

часу не марнував і грошей не шкодував. То в кафе якесь запросить — пригостить тістечком з кавою, то в кіно, то подарує щось з галантереї (приміром, модний ридикюль). Якось вручив неабиякий подарунок — рідкісні парфуми фабрики «Новая Заря»¹.

Тоня була — мов пташка сполохана. І Дмитро Степанович не цурався підготовувати — кидав їй хлібні крихти, підманював ближче. Чи підкупили її подарунки? Скорше увага. І, звісно, оте регулярне протиставлення свого чоловіка і экс-коханця завжди виявлялось не на користь першого.

Чоловік її, Ляоня, колишній моряк Пінської військової річкової флотилії, що втратив ногу у «Київському котлі»², захищаючи рідне місто, безнадійно спивався і тонув у минулому, неначе й не було флоту, його морського життя, війни, дружини, сина... Тонув у дитинстві, райдужності того, чого вже не повернути. Тонув до баротравм. Алкогольних.

І ось ті півроку, котрі пройшли після доленосної зустрічі наприкінці сорок сьомого на Бессарабці,

¹ Легендарна московська парфюмерна фабрика, яку за-снував француз Г. Брокар в 1864 р. Після Вітчизняної війни фабрика випускала кілька найменувань продукції, дуже популярної серед жінок Радянського Союзу.

² Йдеться про героїчну оборону Києва, що закінчилась трагедією. «...19 вересня 1941 р., 90-й день війни... на схід від Києва створено три котли, які блоковані нашими значними силами...» — запис зі щоденника генерала Ф. Гальдера.